

МЕТА – ДОПОМОГА

громадянам, які втратили зв'язок із рідними та близькими людьми у зв'язку із збройним конфліктом, воєнними діями, тимчасовою окупацією частини території України, надзвичайними ситуаціями природного чи техногенного характеру.

ІНФОРМАЦІЯ

алгоритм дій у разі зникнення особи безвісти за особливих обставин, компетенція та порядок звернення до уповноважених органів, права та соціальні гарантії осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, їхніх родичів та членів сім'ї

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ЗНИКНЕННЯ ОСОБИ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН

ПОТРАПИВ У ПОЛОН АБО ЗАРУЧНИКИ (незаконно утримувані особи, що перебувають під контролем РФ)

ПРАВА ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН, ЇХНІХ РОДИЧІВ ТА ЧЛЕНІВ СІМ'Ї

ПРАВОВІ НАСЛІДКИ НАБУТТЯ СТАТУСУ ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН

ОРГАНИ, УПОВНОВАЖЕНІ НА ОБЛІК ТА/АБО РОЗШУК ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН

ЗВЕРНЕННЯ ДО УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ, якщо особа зникла безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, воєнними діями, тимчасовою окупацією частини території України, надзвичайними ситуаціями природного чи техногенного характеру, вона вважається **зниклою безвісти за особливих обставин**.

Правовий статус таких осіб, порядок їх обліку, розшуку та питання соціального захисту регулюється законом України «[Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин](#)».

Особа набуває статусу такої, що зникла безвісти за особливих обставин, з моменту внесення про неї відомостей, що містяться у заяві про факт зникнення, до **ЄДИНОГО РЕЕСТРУ ОСІБ, зниклих безвісти за особливих обставин**, його держателем є Міністерство внутрішніх справ.

Особа вважається зниклою безвісти за особливих обставин **до моменту припинення її розшуку** – не пізніше ніж через три дні з дня встановлення місця її перебування, місця поховання чи місцезнаходження останків з повідомленням про це її близьких родичів та членів сім'ї, а також заявника, якщо заявник не є близьким родичом та членом сім'ї.

Заявити про факт зникнення особи безвісти мають право:

- близькі родичі та члени сім'ї особи такої особи;
- представники військового формування;
- орган державної влади;
- орган місцевого самоврядування;
- громадське об'єднання;
- будь-яка інша особа, якій стало відомо про зникнення.

Заява про розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин, може бути також подана [Уповноваженим з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин](#), якщо перераховані вище особи звернулися до нього з повідомленням про зникнення особи.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

ОРГАНИ

уповноважені на розшук/облік осіб, зниклих безвісти за особливих обставин

РОЗШУК: Національна поліція України та інші органи, визначені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність».

У розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, з власної ініціативи і за погодженням з Національною поліцією України **мають право брати участь громадяни, громадські об'єднання, юридичні особи приватного права.**

Громадяни, громадські об'єднання, юридичні особи приватного права, які беруть участь у розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, **мають право** отримувати від державних органів інформацію:

- про особу, зниклу безвісти за особливих обставин;
- маршрут та територію, на яких доцільно проводити розшук;
- іншу інформацію, яка може сприяти ефективному розшуку особи, зниклої безвісти за особливих обставин, **крім даних, які отримано в результаті слідчих дій чи оперативно-розшукової діяльності.**

ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ЗНИКНЕННЯ ОСОБИ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН

Зібрати **УСЮ НАЯВНУ ІНФОРМАЦІЮ** стосовно особи, зниклої безвісти за особливих обставин, яка **може сприяти її розшуку**:

- прізвище (*дані про зміну прізвища*), ім'я та по-батькові;
- дата народження;
- копії наявних документів зниклої особи (*паспорт громадянина України, для виїзду за кордон, реєстраційний номер облікової картки платника податків, свідоцтва органів державної реєстрації актів цивільного стану тощо*);
- медичні документи зниклої особи, зокрема від сімейного лікаря, хірурга, стоматолога, травматолога тощо;
- дані про місце постійної реєстрації, фактичного проживання або місця можливого перебування особи;
- остання інформація про особу, що розшукується;
- особливі прикмети: татуювання, шрами, пірсинг тощо;
- інформація про речі, які могла мати із собою особа (мобільний телефон, документи, прикраси);
- фотокартки та відеозаписи зниклої особи;
- інші наявні відомості та (або) дані про зниклу особу;
- для отримання необхідних додаткових даних (фото, дані про друзів тощо) скористайтесь доступними джерелами у вільному доступі (наприклад, соціальні мережі інтернету).

Подати **ЗАЯВУ ПРО РОЗШУК** особи, зниклої безвісти за особливих обставин, до Національної поліції України.

Заяву можна **подати**:

- письмово, безпосередньо у відповідний територіальний підрозділ поліції;
- шляхом направленням такої інформації поштою: rozshuk_znyklyh@police.gov.ua;
- зателефонувавши на гарячу лінію: 089 420 18 67;
- скориставшись чат-ботом: https://t.me/poshuk_znyklyh.

ЗАФІКСУВАТИ реєстраційний номер заяви.

ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ЗНИКНЕННЯ ОСОБИ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН

ОТРИМАТИ від слідчого витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань про відкриття кримінального провадження за фактом зникнення особи безвісти за особливих обставин (надається не раніше, ніж через 24 годин після подання заяви), де буде зазначено ПІБ слідчого у справі.

БУТИ ГОТОВИМ у разі потреби надати необхідні біологічні зразки для виведення **ДНК-профілю** для подальшого їх порівняння (*зразки відбираються у біологічних батьків або дітей зниклої особи*).

Маючи статус заявника та, у встановлених законодавством випадках, особи, потерпілої від кримінального правопорушення, **ПІДТРИМУЙТЕ ЗВ'ЯЗОК ЗІ СЛІДЧИМ**, який зобов'язаний повідомляти Вас про хід слідства та про заходи, вжиті для розшуку особи.

В окремих випадках, у разі встановлення факту незаконного позбавлення волі особи, зниклої безвісти за особливих обставин, перебування у заручниках, або наявності доказів смерті, **справа може бути передана за підслідністю до СБУ** для продовження проведення досудового розслідування. За таких обставин, варто звернутися до СБУ, щоб дізнатися контакти слідчого у справі й підтримувати подальший зв'язок з ним.

Моніторинг виконання заходів щодо розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, здійснює [Уповноважений з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин](#) («гаряча лінія» 0 800 339 247, +38 095 896 0421 з понеділка по п'ятницю з 9:00 -18:00, war2022people@gmail.com). Він має право витребувати у відповідного територіального органу Національної поліції України інформацію про результати виконання таких заходів на будь-якій стадії їх проведення на підставі запиту від заявника або за власною ініціативою.

ПОТРАПИВ У ПОЛОН ЧИ ЗАРУЧНИКИ

(незаконно утримувані особи, що перебувають під контролем РФ)

При отриманні інформації, з будь-яких джерел, що особа перебуває у полоні, потрібно зібрати **ВСІ МОЖЛИВІ ФАКТИ І ДОКАЗИ**, необхідні для підтвердження полону: скріншоти повідомлень, аудіозаписи розмов, відео з камер спостережень, відео з ворожих ресурсів тощо, та **надати ці відомості слідчому Національної поліції**, у провадженні якого знаходиться кримінальне провадження.

ДОДАТКОВО ЗВЕРНУТИСЯ ДО:

- **Національного інформаційного бюро (далі - НІБ)**, що утворене відповідно до [Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.03.2022 №228-р](#) на базі державного підприємства «Український національний центр розбудови миру», яке знаходиться в сфері управління Мінреінтеграції. Цей орган займається збором та накопиченням інформації про громадян України, що постраждали внаслідок збройної агресії (військовополонених, утримуваних цивільних осіб, заручників, що перебувають під контролем РФ, осіб, зниклих безвісти).

Цілодобова “гаряча лінія” — 1648 та міський номер: +38 (044) 287-81-65 (дзвінки з-за кордону).

Сайт: <https://nib.gov.ua>. Telegram bot: https://t.me/nib_uncp_bot.

- **Об’єднаного центру з пошуку та звільнення полонених при СБУ**

телефони: +38 (067) 650-83-32; +38 (098) 087-36-01;

e-mail: united.centre.ssu@gmail.com

- **Міжнародного Комітету Червоного Хреста в Україні**

<https://redcross.org.ua/contacts/>

гаряча лінія

0 800 300 155 (Київ)

0 800 300 185 (Донецьк)

0 800 300 195 (Луганськ)

e-mail: kyi_kyiv@icrc.org

онлайн-форма <https://familylinks.icrc.org/form/uru-webform-ua>

З метою зменшення навантаження роботи підрозділів Національної поліції по зверненням громадян, МВС України створена платформа для **он-лайн доступу до відомчих баз даних з розшуку**. Для підтвердження факту перебування безвісти зниклої особи у розшуку потрібно перейти за посиланням:

<https://wanted.mvs.gov.ua/searchbezvesti/>

ПРАВА ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН, ЇХНІХ РОДИЧІВ ТА ЧЛЕНІВ СІМ'Ї

Особа, зникла безвісти за особливих обставин, **має всі права, гарантовані Конституцією та законами України**, а також має право на всебічне розслідування обставин її зникнення та встановлення її місцеперебування.

Близькі родичі та члени сім'ї особи, зниклої безвісти за особливих обставин, мають право знати її долю, що включає отримання достовірних відомостей про місцеперебування особи, обставини її загибелі (смерті), місце поховання (якщо воно відоме).

Органи державної влади, які здійснюють облік та/або розшук осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, зобов'язані надавати інформацію про хід та результати їх розшуку близьким родичам та членам сім'ї таких осіб

Члени сім'ї особи, зниклої безвісти за особливих обставин, мають право на **призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника** з урахуванням таких особливостей:

- непрацездатні члени сім'ї зниклої безвісти особи, які були на її утриманні, незалежно від наявного в зниклої особи страхового (пенсійного) стажу, мають право на отримання пенсії у зв'язку з втратою годувальника у порядку, встановленому Законом України [«Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»](#);
- право на отримання пенсії у зв'язку з втратою годувальника **виникає через один місяць** з дня внесення інформації про безвісне зникнення особи до Єдиного реєстру досудових розслідувань або до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин;
- - пенсія у зв'язку з втратою годувальника виплачується членам сім'ї особи, зниклої безвісти за особливих обставин, **за весь час**, протягом якого особа, зникла безвісти за особливих обставин, зберігає цей правовий статус;
- виплата такої пенсії припиняється з першого числа місяця, наступного за місяцем внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань або до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, відмітки про встановлення місцеперебування, місця поховання чи місцезнаходження останків особи, зниклої безвісти за особливих обставин;
- смерть особи, яка мала статус зниклої безвісти за особливих обставин, чи оголошення її померлою надає родичам такої особи право на звернення для отримання пенсії у зв'язку з втратою годувальника на загальних підставах, передбачених Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

ПРАВОВІ НАСЛІДКИ НАБУТТЯ СТАТУСУ ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН

Набуття правового статусу особи, зниклої безвісти за особливих обставин, не зменшує обсяг її цивільної правоздатності, тобто здатності мати цивільні права і обов'язки як усі фізичні особи. Однак можна виділити певні наслідки, до яких може призвести визнання особи зниклою безвісти за особливих обставин.

Опіка над майном. Права та інтереси особи, зниклої безвісти за особливих обставин, а також її майно підлягають захисту до моменту припинення її розшуку або оголошення її померлою.

З моменту внесення даних про зниклу особу до Реєстру над її майном за заявою заінтересованої особи або органу опіки та піклування нотаріусом може бути встановлено опіку та призначений опікун.

Опіка над майном припиняється у разі появи зниклої особи.

Опіка або піклування над дитиною. У разі якщо обидва з батьків дитини є особами, зниклими безвісти за особливих обставин, над такою дитиною встановлюється опіка/піклування у порядку, передбаченому [Цивільним кодексом України](#).

Сімейний стан. Набуття правового статусу особи, зниклої безвісти за особливих обставин, не змінює її сімейного стану до моменту розірвання шлюбу за заявою другого з подружжя внаслідок визнання особи безвісно відсутньою або до моменту оголошення такої особи померлою.

Трудові відносини. За особою, зниклою безвісти за особливих обставин, зберігаються місце роботи та займана посада, але не більш як до моменту визнання її безвісно відсутньою чи оголошення померлою.

Якщо зниклий безвісти за особливих обставин є особою, уповноваженою на виконання функцій держави, то за ним, окрім вище перерахованого, зберігається середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, але не більш як до моменту оголошення такої особи померлою.

Виплати в межах середнього заробітку у таких випадках здійснюються за рахунок коштів державного бюджету в [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

В разі виявлення **фактів порушення чи створення перешкод** для здійснення прав і законних інтересів чи свобод осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, їхніх родичів та членів сім'ї, звертайтеся до офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Уповноважений розглядає звернення відповідно до законів України [«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»](#) та [«Про звернення громадян»](#) щодо порушення прав і свобод людини і громадянина органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх посадовими і службовими особами, а також юридичними та фізичними особами.

Звернення подаються Уповноваженому протягом року після виявлення порушення прав і свобод людини і громадянина. За наявності виняткових обставин цей строк може бути подовжений Уповноваженим, але не більше ніж до двох років.

Офіс Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

«Гаряча лінія»: [0800-50-17-20](tel:0800501720), [044-253-75-89](tel:0442537589) (безкоштовно)

e-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Громадська приймальня Уповноваженого ВР України з прав людини працює:

понеділок - четвер з 9:00-13:00; 13:45-17:00

п'ятниця з 9:00-13:00; 13:45-16:00,

вихідні дні - субота, неділя

Адреса: 01008, м. Київ, вул. Інститутська, 21/8

ОРГАНИ, УПОВНОВАЖЕНІ НА ОБЛІК ТА/АБО РОЗШУК ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН

«Гаряча лінія» 1545, +380 (44) 254-93-33 , 0-800-50-02-02 , info@police.gov.ua	Національна поліція України
«Гаряча лінія» 1648, +38 (044) 287-81-65 (дзвінки з-за кордону), nib.unpcp.info@gmail.com , 03186, Київ, Чоколівський б-р, 13	Національне інформаційне бюро
«Гаряча лінія» 0800 339 247, +38 095 896 0421 (пн-пт з 9:00 до 18:00, у вихідні та у вечірній час відправляти повідомлення на номер +38 095 896 0421 у Вайбер чи Телеграм), а також на електронну пошту war2022people@gmail.com	Уповноважений з питань осіб, зниклих безвісти
гаряча лінія для звернень громадян 0 800 500 442	Міністерство оборони України
+38 (044) 454-73-51 +38 (097) 842-33-15	Відділ репатріаційних заходів та пошукової роботи Управління цивільно-військового співробітництва Генерального штабу Збройних Сил України
форма для звернень https://moz.gov.ua/zvernennja-dlja-gromadjan , приймальня громадян: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 41, тел. +38 044 425 05 26 , контакт-центр 0 800 60 20 19	Міністерство охорони здоров'я України
https://dmsu.gov.ua/diyalnist/zvernennya-gromadyan.html	Державна міграційна служба України
тел.: 481-05-07 адреса: м. Київ, вул. Юрія Ілленка, 81	Державна пенітенціарна служба України
реєстрація письмових та електронних звернень громадян і запитів на публічну інформацію, тел.: +38 (044) 202-31-78; організація особистого прийому громадян керівництвом ДСНС України, тел.: +38 (044) 202-31-78 електронна адреса для звернень громадян: gromad@dsns.gov.ua	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
01601, м. Київ, вул. Велика Житомирська, 9; 03150, м. Київ, вул. Ділова, 24 тел.: (044) 284-06-07, 284-05-54, 590-47-69, 590-47-17, 284-05-51, 284-06-08 (факс) minregion@minregion.gov.ua	Міністерство розвитку громад та територій України
гаряча лінія 1548, +3 8 (096) 078 84 33	Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України
подача звернення, телефони +38 (044) 527-63-63 (для дзвінків із-за кордону), подача звернення на електронну пошту: zvernennia@dpsu.gov.ua , громадська приймальня Адміністрації Держприкордонслужби, адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 30);	Державна прикордонна служба України
https://ngu.gov.ua/kontakty/ тел. (044) 249-27-82, (044) 226-22-52)	Національна гвардія України
https://ssu.gov.ua/zvernennia-hromadian	Служба безпеки України
https://warcrimes.gov.ua	Офіс Генерального прокурора
https://www.kmu.gov.ua/catalog	місцеві органи виконавчої влади

